

BESLUT "NATURRESERVAT NÅSKILEN": 1998-05-28
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT NÅSKILEN"
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT NÅSKILEN"

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN
Miljövårdsenheten
Torbjörn Ryneus

BESLUT: 1998-05-28
DNR: 231-6717-97 (2021)

BILDANDE AV NÅSKILENS NATURRESERVAT I VANSBRO KOMMUN

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen att bilda NÅSKILENS naturreservat för det område som markerats på bifogad beslutskarta, bilaga 2.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Ändamålet med reservatet är att bevara ett gammelskogsområde med sitt växt- och djurliv och att låta det utvecklas mot ett naturligt skogsekosystem i vilket även skogsbrand under kontrollerade former ska förekomma.

Ändamålet är också att ge möjlighet till naturupplevelser och vetenskaplig forskning.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNING I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETEN INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. uppföra ny byggnad eller anläggning,
2. anlägga mark- eller luftledning,
3. spränga, borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna,
4. jaga annat än älg, rådjur, räv och hare,
5. avverka, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvår-

- dande åtgärd,
6. skada växande eller döda - stående eller omkullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar eller lavar,
 7. kalka, skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
 8. framföra motordrivet fordon med följande undantag
 - vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck användes, t.ex. järnhäst, fyrhjulning eller snöskoter. Skogs- eller jordbruks-traktor omfattas inte av undantaget och får alltså inte användas.

Punkt A5 och A7 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter ej skall gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog utanför naturreservatet som följd av att - i enlighet med reservatsföreskrifterna - åtgärder för att förebygga eller bekämpa insektsspridning inte vidtagits inom reservatet, bedöms frågan om ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot åtgärder för skötsel och förvaltning av reservatet eller för att tillgodose ändamålet med reservatet.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Övriga åtgärder som framgår av gällande skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, t.ex. snöskoter,
2. fånga eller samla in djur, t.ex. insekter,
3. klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo än 100 meter,
4. skada växande eller döda - stående eller omkullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar eller lavar.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET M.M.

1. Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan. Inom ramen för denna och ändamålet med naturreservatet kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för skötsel och förvaltning.
2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Nåskilen är belägen i den smala nordspetsen av Nås socken i Vansbro kommun vid gränsen mot Floda socken i Gagnefs kommun. Området är kuperat med dödisteräng i ett centralt stråk med ryggar, gropar, våtar, myrstråk och en djupt rinnande bäck. I grunden är området ett tallområde präglat av skogsbrandens dynamik. Det har dock inte brunnit så hårt att marken degenererat. Flera granslutningar finns liksom ett viktigt lövinslag, bl.a. av asp, klibbal och gråal vid gropar, sänkor, surhål, källor och sumpskogar.

Boniteterna är genomgående goda men variationen stor p.g.a skillnader vattentillgång, exponering och brandpåverkan. Utmärkande för norra delen är inslaget av grupper med brandpåverkade gammeltallar, ofta med långa brandlyror. De allra flesta gamla torrträden försvann i samband med en omfattande kolning i början av seklet. Rester av kolmilor och kolarkojor finns på flera ställen.

I området förekommer skogsinsekter med höga miljökrav, t.ex. raggbock. I övrigt kan nämnas violettgrå tagellav, liten spiklav, lunglav, skrovellav, doftskinn, rynkskinn, rosenticka, tallticka, tretåig hackspett och duvhök. Dessutom de brandgynnade kärlväxterna grönpýrola och nattviol samt myskmåra och en stor mängd av sumpskogsorkidén korallrot.

Ett område på ca 20 ha i östra delen har efter stora snöbrottskador avverkats vårvintern -98. Då sparades ganska stora mängder skog för att ingå i den naturvårdsbränning som planeras att utföras under 1998. Avsikten är också att ett par år senare göra på liknande sätt på ett ca 15 ha stort område längst i väster. Där har snöbrotten redan tagits omband.

ÄRENDETS BEREDNING

Nåskilen har sedan flera år funnits med i Länsstyrelsens långsiktiga reservatsplanering. Under hand träffades också en överenskommelse med markägaren Stora Skog att inte göra avverkningar och gödslingar m.m. i området.

Efter de omfattande skadorna av snöbrott vintern 96/97 framförde Stora Skog önskemål om att få ta hand om det skadade virket. Det resulterade i en överenskommelse om reservatsbildning för hela området. Där ingick också restaurerande naturvårdsbränning i de två ovannämnda områdena efter uttag av merparten av snöbrotten och kompletterande, starkt naturvårdsanpassade, avverkningar. Stora Skog och Länsstyrelsen har gemensamt detaljplanerat avverkningen i det östra bränningsområdet.

Nåskilen ingår bland de av regeringen godkända områdena för Natura 2000, som är EU:s nätverk av skyddad natur. Dessutom ingår Nåskilen i ett projekt där Naturvårdsverket söker bidrag från EU:s miljöfond LIFE.

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt reservatsbildningen. Den enda väsentliga erinringen kommer från Nås jaktvårdskrets som ifrågasätter förbudet mot fågeljakt. Detta har dock inte lett till någon ändring av reservatsbeslutet. Länsstyrelsen anser att i de flesta skogliga naturreservat bör skogsfågeln få leva skyddade från jakt.

GRUND FÖR BESLUTET

Nåskilen har höga naturvärden knutna till brandpåverkad naturskog. Sverige har också åtagit sig att skydda området inom ramen för Natura 2000.

ÖVRIGT

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, formulär 6.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk och ledamöterna Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Elisabeth Linden Brandt, Bengt Nylund, Lennart Sacrédeus, Nicke Welin-Berger och Birgitta Örjas.

I den slutliga handläggningen deltog även t f länsråd Inger Eriksson, miljövårdsdirektör Stig-Åke Svenson och byrådirektör Torbjörn Rynéus, föredragande.

Gunnar Björk

Torbjörn Rynéus

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Registeruppgifter
5. Hur man överklagar, formulär 6

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN
Miljövårdsenheten
Torbjörn Rynéus

SKÖTSELPLAN

SKÖTSELPLAN FÖR NÅSKILENS NATURRESERVAT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN BESKRIVNING

ADMINISTRATIVA DATA

GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV NULÄGET

Naturförhållanden

Markanvändning

Tillgänglighet

Känslighet för slitage och störningar

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

ÖVERGRIPANDE MÅL

GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

Hävd av skogsområde

Jakt

Skogsbrand

Gränsmarkering

Hävd av vattenområde

DETALJERADE RIKTLINJER

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

ÖVERGRIPANDE MÅL

RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

TILLSYN

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Engångsåtgärder

Tillsyn och underhåll

ALLMÄN BESKRIVNING

ADMINISTRATIVA DATA

Se registeruppgifter.

GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

Se reservatsbeslutet.

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV NULÄGET

Naturförhållanden

Se reservatsbeslutet.

Markanvändning

I och med reservatsbildningen blir naturvård, friluftsliv och jakt den enda formen av markanvändning.

Tillgänglighet

Bäst går det att ströva in i området längs traktorvägen/stigen från parkeringen längs Dammsjövägen/Kläbergsvägen en halv kilometer öster om reservatet.

Känslighet för slitage och störningar

Området är inte särskilt känsligt för slitage och störningar så länge besöksstrycket är måttligt. Därför föreligger i dagsläget inget behov av restriktioner för besökare utöver föreskrifterna för reservatet.

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

ÖVERGRIPANDE MÅL

Det övergripande målet för skötseln skall vara att bevara området och skogen i huvudsak i naturlig utveckling. Naturvårdsbränningar planeras vara ett viktigt medel för att uppnå målet.

GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

Hävd av skogsområde

En naturvårdsbränning på ca 20 ha i östra delen av reservatet

planeras att utföras under 1998. Ett par år senare kommer ytterligare ett område längst i väster på ca 1 ha att delvis avverkas och sedan brännas. I övrigt ska skogen i reservatet utvecklas fritt.

Jakt

Jakt på älg, rådjur, räv och hare är tillåten i reservatet.

Skogsbrand

Alla bränder, även de som startat genom blyxtantändning, skall släckas enligt gällande brandlagstiftning. Av hänsyn till naturvärdena är det inte särskilt bråttom att släcka en uppkommen brand. Vid sådana tillfällen är det önskvärt att brandmyndigheten efter eget beslut tillåter elden att bränna av en del av reservatet - upp till maximalt 20 ha. Detta under förutsättning att det inte innebär några släckningstekniska hinder eller extra kostnader. Om brand uppstår ska brandfältet lämnas till fri utveckling efter släckningen.

Gränsmarkering

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

Hävd av vattenområde

Ingen särskild skötsel planeras under den närmaste 10-årsperioden.

DETALJERADE RIKTLINJER

Skötselområde 1. En naturvårdsbränning genomförs så snart som möjligt, helst redan under 1998. Efter bränningen genomförs en utvärdering med syfte att förbättra metodiken inför bränningen i skötselområde 2.

Skötselområde 2. Snöbrotten i området avverkades under 1997. Naturvårdsbränning planeras att ske två år efter bränningen i skötselområde 1. Inför bränningen ska ett virkesuttag ske så att ca 40 % av volymen före snöbrottsavverkningen står kvar. Hur det virkesuttaget ska ske bör samplaneras av Länsstyrelsen och Stora Skog, bl.a. på grundval av erfarenheterna från bränningen i område 1.

Skötselområde 3. Resterande delar av reservatet. Inga åtgärder planeras.

Inför nästa 10-årsperiod bör en ny skötselplan upprättas.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

ÖVERGRIPANDE MÅL

Ändamålet med reservatet är främst att bevara området och sko-

gen med sitt växt- och djurliv. Därför behövs mycket få anordningar för rekreation och friluftsliv.

Målet för den rekreations- och friluftslivsinriktade delen av skötseln är att lyfta fram Näsken som ett intressant och bra fungerande utflyktsmål, särskilt för den skogsintresserade.

RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

1. Reservatsgränsen målas upp.
2. Det gamla virkesavlägget längs vägen öster om reservatet planas till och används som parkeringsplats för besökare.
3. En vägvisare till reservatet sätts upp vid parkeringsplatsen.
4. En stig målas upp längs traktorvägen från parkeringsplatsen till reservatsgränsen.
5. En informationstavla sätts upp där stigen når reservatet.
6. En promenadslinga på ca 2 km målas upp genom reservatet.
7. Förutsättningarna för att ställa i ordning en kolarkoja och en kolmila undersöks.

TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta två dagsverken per år.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1997 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1800 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader.

Engångsåtgärderna bör kunna genomföras på sikt med statliga beredskapsmedel. De årliga tillsyns- och underhållskostnaderna belastar Naturvårdsverkets anslag för vård av naturreservat m.m.

Engångsåtgärder

Utmärkning av reservatets gräns, framtagning och uppsättning av informationstavla samt uppmärkning av stig:

20 dv á 1800 kr		36 000 kr
Materialkostnader	20 000 kr	
totalt engångsåtgärder	56 000 kr	

Tillsyn och underhåll

Tillsyns- och underhållskostnader

2 dv á 1800 kr		3 600 kr
Materialkostnader	3 000 kr	
totalkostnad/år		6 600 kr

LÄNSSTYRELSEN

REGISTERUPPGIFTER

DALARNA
Miljövårdsenheten

UPPGIFTER OM NÅSKILENS NATURRESERVAT

Namn:	Nåskilens naturreservat
Kommun:	Vansbro
Läge:	Ca 1 mil NNO om Nås
Kartblad:	Ekonomisk karta 13E 2g
Gräns:	Enligt markering på beslutskartan
Fastighet:	Del av Haga 24:12
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
Markägare:	Stora
Areal:	115 ha
Rubinkoordinater:	Mittpunkten ligger på 13E 2g 40 12
Naturtyper:	Barrskog 110 ha, myr 5 ha
Naturgeografisk region:	28b sydligt boreala kuperade områden
Skyddsmotiv:	Allmänekologiska samt zoologiska och botaniska
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla A1 -A11
Skyddsföreskrifter produktiv skog:	A5 - A7
Planerade anläggningar:	En informationstavla
Skötselplan:	Föreskrifter under D
Inventeringar:	Naturvårdsprogram W län